Panda Patik

Yavaş Yavaş Öğreniyor

Yazan:
Yasemin Temizarabacı Yıldırmaz

Resimleyen:
Tuğçe Karaburçak

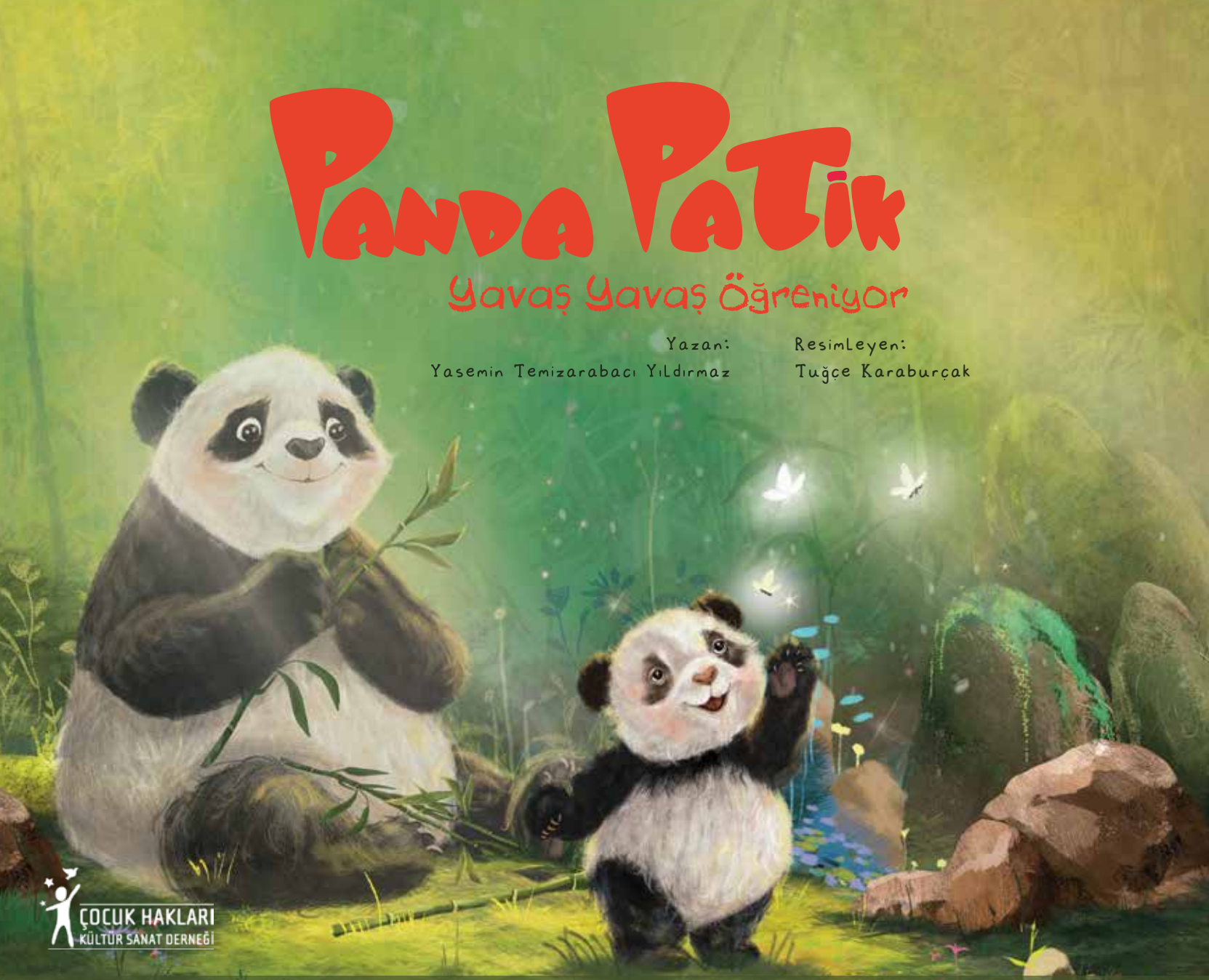

ÇOCUK HAKLARI
KÜLTÜR SANAT DERNEĞİ

Avrupa Birliği sivil düşün

Bu kitap Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Çocuk Hakları Kültür Sanat Derneği'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

ÖNSÖZ

Gelişimsel farklılıkları ve özel gereksinimleri olan çocukların yaşamlarındaki zorluklarına ve özverili mücadelelerine mesleğim gereği her gün tanıklık ediyorum. Kızım Ekin ile birlikte çocuk kitaplarının dünyasında daha çok zaman geçirdikçe; gündelik yaşamın gerçekliğinde olduğu gibi, yazın dünyasında da özel gereksinimli çocuklarımızın daha fazla görülmeye, duyulmaya ve anlaşılmaya ihtiyaç duyduğunu hissettim. Ve bu durum yalnızca çocuklarla da sınırlı değildi ne yazık ki... Çoğu zaman bu çocukların birçok başlıkta yalnız kalan/bırakılan aileleriyle de dayanışmayı artırabilecek araçlar geliştirmede bir katkım olup olamayacağını düşündüm. Bu düşünce ve hissiyatımı, çocuk kitapları yazarı olan değerli arkadaşım Yasemin Temizarabacı ile paylaştım. Onun duyarlı ruhunun ve özenli kaleminin aracılığı ile çocukların ve o kitapları birlikte okuyan ebeveynlerinin yaşamlarında, özel gereksinimli bireylerin/çocukların daha görünür, anlaşılır ve kabul edilebilir olmaları adına naif bir giriş yapmayı düşledim. Her bir hikâyenin ardında öylesine büyük bir çaba, emek ve özveri vardı ki; buna tanık olup da kayıtsız kalmak pek mümkün değildi. Tam da bu nedenle, erken dönemde gerçekleşen bir tanışıklığın, belki yaşamın ilerleyen dönemlerindeki karşılaşmalarda herkes için karşılıklı kabulü kolaylaştırabilecek ve dayanışmayı artırabilecek ümitli bir adım olabileceğine inanıyorum.

Her çocuğun eşsiz olduğu inancıyla; onlara kendi ritimleri ile sürdürdükleri yolculuklarında eşlik ederken, bunu artan bir farkındalıkla yapabilmeyi umut ediyoruz. Onların hikâyelerinde hangi dönemlerde ve hangi sıfatlarla yer alırsak alalım, omuzlarındaki yükü hafifletmek adına üzerimize düşeni yapabilmeyi diliyoruz.

Bu projeyi canı gönülden destekleyen ve ona hayat veren yazarımız Yasemin Temizarabacı'ya ve çizerlerimiz Tuğçe Karaburçak ile Gülşah Alçın Özek'e, mesleki deneyimleri ve yapıcı geri bildirimleriyle katkıda bulunan değerli meslektaşlarıma en içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Prof. Dr. M. Yankı Yazgan (Çocuk, Ergen ve Erişkin Psikiyatrisi Uzmanı)
Doç. Dr. Nilüfer Eldeş Hacıfazlıoğlu (Çocuk Nörolojisi Uzmanı)
Prof. Dr. Rabia Gönül Sezer Yamanel (Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı)
Doç. Dr. Esra Giray (Pediatrik Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Uzmanı)
Uzm. Dr. Asya Armağan Terbaş (Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Uzmanı)
Uzm. Dr. Azize Büyükkoç (Gelişimsel Pediatri Uzmanı)

Uzm. Dr. Emek Uyur
Çocuk Nörolojisi Uzmanı
Ekin'in annesi

ÇOCUK HAKLARI
KÜLTÜR SANAT DERNEĞİ

Proje Danışmanı: Uzm. Dr. Emek Uyur

Yazan: Yasemin Temizarabacı Yıldırmaz

Resimleyen: Tuğçe Karaburçak

Grafik Tasarım ve Mizanpaj: Bindebir Ajans / Umay İrem Adıgüzel

Editör:Bindebir Ajans / Berkun Ergün

Dijital Kitap Yayın Tarihi
Haziran 2025

Serinin Diğer Kitapları:

Mirket Misket Kendine İyi Gelen Şeyi Keşfediyor

Lemur Yağmur Her Gün Biraz Daha Güçleniyor

Avrupa Birliği sivil düşün

Bu kitap Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Çocuk Hakları Kültür Sanat Derneği'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Panda Patik

Yavaş Yavaş Öğreniyor

Yazan
Yasemin Temizarabacı Yıldırmaz

Resimleyen
Tuğçe Karaburçak

Güzel bir bahar sabahında,
anne panda bakıyordu yeni doğmuş yavrusuna.
Yavrusu tatlı ve güzeldi, bütün yavrular gibi
benziyordu ay parçasına.

Neşeliydi, sakindi, sevgi doluydu.
Annesinin yanında yavaş yavaş büyüyordu.

Bütün anne pandalar öğretir yavrularına
en iyi bambuları seçmeyi,
en tehlikeli yolları geçmeyi.
Tırmanmayı dağlara ve dallara,
dikkat etmeyi tehlikeli hayvanlara.
Ama Patik'in gücü yetmiyordu
bambu dallarını koparmaya.

Ne zordu,
yüksek dallara uzanmak,
sarp kayalıklarda denge sağlamak,
neyin tehlikeli olduğunu hatırlamak...

Bütün panda yavruları,büyürler de büyürler annelerinin yanında.
İyice büyüyüp gelince zaman,giderler başka başka yuvalara anneleri olmadan.
Diğer yavrular birer birer annelerinden uzaklarda oynamaya gidiyordu.
Anne panda, Patik'i düşünüyordu.

Bir gün, anne panda bambu toplamaya dalmışken
Patik'in ilgisini bir şey çekti.
Rengârenkti,parlaktı,göz alıcıydı...
Ama bu, zehirli ve tehlikeli bir yılandı!
Annesi fark etmeden Patik yılana yaklaştı da yaklaştı...
Neyse ki Panda Pamuk, onu tam zamanında yakaladı!

Sonraki günlerde yavrular oynadı, anlaştı.
Anneler konuştu, paylaştı.
Pamuk'un annesiyle yaptığı çalışmalara Patik de katıldı.

Yeni arkadaşlarla tanıştılar.
Yalnız olmadıklarını anladılar.

Zaman geçiyor, Patik'le Pamuk her gün çalışıyorlardı.
Her şeyi merak ediyor ve yavaş yavaş öğreniyorlardı.

İki anne panda izliyordu yavrularını sevgiyle,
onlar başarırken birçok şeyi beraberce.
Patik ve Pamuk birbirlerine destek oluyor,
birlikten kuvvet doğuyordu.

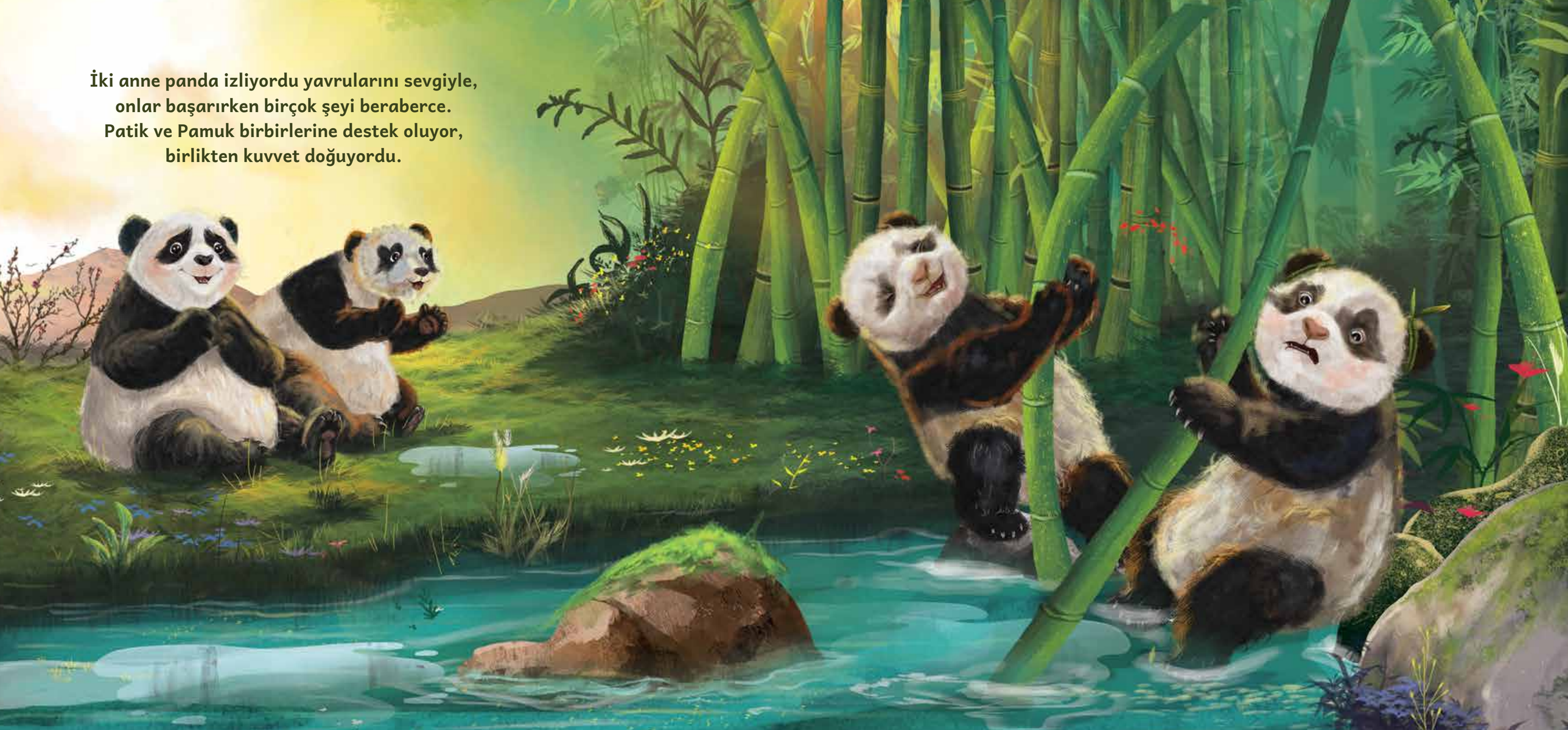

Artık bu iki yavrunun da gelmişti annelerinden uzağa gitme zamanı.
Ama biliyorlardı, ihtiyaç duyduklarında onları nerede bulacaklarını.

Down Sendromu

Down sendromu, diğer adıyla Trizomi 21, 21. kromozomun fazladan bir kopyasının bulunmasıyla ortaya çıkan genetik bir tablodur. Kromozomlar kalıtsal bilgiye sahip vücuttaki küçük gen paketleri olarak tanımlanabilir. Normal koşullarda bir bireyde toplam 46 kromozom bulunurken, Down sendromlu bireylerde bu sayı üç adet 21. kromozom olması nedeniyle 47'dir. Karakteristik fiziksel özellikler ve farklı alanlarda (dil, bilişsel, motor beceriler vb...) gelişimsel gecikmeler ile ilişkilidir.

Down sendromu, her toplumda, her etnik grupta ve her sosyo-ekonomik düzeyde görülebilen, dünya genelinde ortalama her 700 canlı doğumda bir ortaya çıkan genetik bir durumdur. Down sendromlu bireyler, genetik farklılıklarına bağlı olarak çeşitli tıbbi sorunlara yatkınlık gösterebilirler. En sık karşılaşılan sağlık problemleri arasında doğumsal kalp anomalileri, bağışıklık sistemi yetmezliği, tiroid fonksiyon bozuklukları, işitme ve görme bozuklukları yer almaktadır. Bu sağlık sorunları, bireyin yaşam kalitesini doğrudan etkileyebileceği için; farklı alanlardan uzmanların iş birliğiyle yapılan takip ve tedaviler sorunların önlenmesi ve kontrol altına alınması açısından büyük önem taşır.

Down sendromlu çocuklar; genellikle bebekliklerinden itibaren hipotoniktirler yani kasları gevşektir. Öğrenme süreçleri de daha yavaş ilerlediğinden, daha fazla desteğe ihtiyaç duyabilirler. Erken müdahale kapsamında bu çocukların bebeklikten itibaren fizyoterapi ve özel eğitim desteği almaya başlamaları son derece önemlidir. Bu eğitim onların gelişimsel ihtiyaçlarına ve yaşına göre, yaşam boyu değişerek ve çeşitlenerek devam eder. Gelişimi desteklenen Down sendromlu bireyler, güçlü yanlarını geliştirerek kendi potansiyellerini gerçek anlamda sergileyip toplum içerisinde yer bulabilirler.

21 Mart, Down sendromu hakkında toplumsal farkındalığı artırmak, bilgi paylaşımını teşvik etmek ve Down sendromlu bireylerin haklarına, katkılarına ve toplumdaki yerlerine dikkat çekmek amacıyla Birleşmiş Milletler tarafından Dünya Down Sendromu Günü (World Down Syndrome Day) olarak ilan edilmiştir. 2012'den beri uluslararası bir anma ve farkındalık günü olarak kabul edilen bu özel gün, bireylerin çeşitliliğine saygı göstermeyi ve kapsayıcı toplumun önemini vurgulamaktadır.

Uzm. Dr. Emek Uyur
Çocuk Nörolojisi Uzmanı

Yasemin Temizarabacı Yıldırmaz

1977 yılında Bursa'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü ve Kadın Çalışmaları Yüksek Lisans Programı mezunu. 2005-2013 yılları arasında Filmmor Kadın Kooperatifi'nin film yapım, sergi, yayın ve kadın filmleri festivali çalışmalarında yer aldı. 2016-2025 yılları arasında Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nda çalıştı. Mor Çatı, AÇEV Okuyan Bir Gelecek Programı ve Uluslararası Çocuk Hakları Film Festivali gönüllüsü olarak çalışmalarına devam ediyor.

Kısa Boylu Zürafa, Uykusu Kaçan Yarasa, Ayağı Burkulan Kırkayak, Kirpi Mirpi'nin Kaybolduğu Gün, Kaptan Kurbağa'yla Deniz Macerası, Antilop Lolipop ve Yeni Komşular, Gülsemin Öykü ile Yeryüzünden Öyküler/İstanbul'da Bir Ahşap Ev, Büyük Teyzenin Kaktüsleri adlı çocuk kitapları Yapı Kredi Yayınları; Ütopyanın Kadınları Kadınların Ütopyası adlı kitabı Sel Yayıncılık tarafından yayınlandı. Bir kızı var.

Tuğçe Karaburçak

1992 yılında Ankara'da doğdu. Eğitim hayatını, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olarak tamamladı. Sanat yolculuğunu; konsept sanatı, çocuk kitapları ve illüstrasyon alanlarında sürdürüyor. Resimli kitapları, kekleri – özellikle çikolatalı pastaları –, bilgisayar oyunlarını ve çizgi filmleri çok seviyor. Tutkuyla bağlı olduğu tüm bu ilgi alanlarının, farklı dünyaları keşfetmek için sihirli birer kapı olduğuna inanıyor. Şu anda dünyayı gezerek ilham topluyor ve hayal gücünü kullanarak çizimlerini yapmaya devam ediyor.

Down sendromlu panda yavrusu Patik'in, annesinin yanında sevgi ve güvenle büyürken hayata da hazırlanması gerekiyor. Meraklı ve neşeli Panda Patik, arkadaşı Pamuk ve yeni arkadaşlarının desteğiyle cesaretle çalışarak her şeyi yavaş yavaş öğreniyor.Birlikte atılan küçük adımlar onları bağımsızlığa götürüyor. Dayanışmaya, birlikte güçlenmeye ve bağımsızlığa dair bir hikâye...

"Çocukların kendileri gibi olmayanları, 'başka'larını anlamaları ve 'başka'larıyla beraber olmanın yollarını arayıp bulmaları için barışçı ve iyilikle dolu öyküler."

Yankı Yazgan

ÇOCUK HAKLARI
KÜLTÜR SANAT DERNEĞİ

Bu kitap Çocuk Hakları kültür Sanat Derneği tarafından ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Para ile satılamaz.